

Pogodbo za izrabo novih radio-postaj je prevzela Prosvetna zveza, ki bo v 20 mesecih od dneva veljavnosti pogodbe postavila omenjeni novi postaji, ki sta za Slovenijo velika ter zelo važna kulturna pridobitev.

Slovensko gledališče v Mariboru bo proslavilo letos v jeseni 20 letnico svojega rednega obstoja, svoje začetke, razvoj in uspehe bo pa pokazalo že na velikih jubilejni gledališki razstavi ob priliki VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta.

Narodopisna razstava bo nova posebnost letošnjega VIII. Mariborskega tedna od 5. do 13. avgusta. Pokazala bo naš narodnostni položaj in bo zato velike važnosti in nedvomno vsestransko zanimiva.

Veselični park na razstavišču VIII. Mariborskega tedna, ki je bil že doslej najbolj privlačna stran prireditve, bo znatno večji in popolnejši kot je bil prejšnja leta. Razen tega bodo do otvoritve tedna končana tudi tlačkvalna dela v Prešernovi ulici, po kateri se vrši glavni promet prireditve. To bo dalo tednu novo, vse bolj privlačno lice.

Sprejem v Dijaški dom v Ptuj. Sinovi dobrih katoliških družin, ki obiskujejo državno realno gimnazijo ali meščansko šolo, se sprejmejo pod ugodnimi pogoji v Dijaški dom v Ptuj. Vzgoja steni na verski podlagi, izbira poklica svobodna. Učenci I. razreda se lahko vpišejo tudi v humanistično vzporednico. Zavod stoji tik ob gimnaziji. Pišite po brezplačni prospekt na Vodstvo dijaškega doma v Ptuj.

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto v začetku novembra 1939. Šola ima dva oddelka: letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po pet mesecev. To zimo, ki pride, se vrši prvi tečaj zimeke šole. Letos se torej sprejemajo učenci v letno in zimsko šolo. Vsi učenci stanujejo v zavodu, kjer imajo vso oskrbo. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmečkih staršev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji. Lastnoročno pisane prošnje, kolkovane z banovinskim kolkom za 10 din, je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu

Na koncu tretjega leta svojega jetništva ni gojil jeze samo do svojih sovražnikov in vse človeške družbe, marveč tudi — do Boga. Prej je upal, da ga bo Bog rešil. A ko je to upanje zaspalo v njem, je z bridkostjo mislil na Boga. Zdelo se mu je, da Bog ne misli nanj.

V tem času se je nekoliko bolj začel zanimati zanj katoliški župnik Burke, ki ga je že tudi prej večkrat obiskal.

Župnik je bil posebne vrste človek. Dasi je bil zelo pobožen in goreč, vere spočetka ni nikomur vsiljeval. Iz dolgoletne izkušnje je vedel, da vsiljena in prisiljena stvar ni dobra. Po tem spoznanju se je ravnal zlasti v kaznilnici. Z jetniki je bil zelo prijazen. Razgovarjal se je z njimi o vseh mogočih stvarih in jih tolažil. Verske stvari je le mimogrede omenil in pri tem čakal, da bodo jetniki sami izrazili željo po tem in onem. Šele v slučaju, da je ta ali oni dolgo časa ostal trdovraten, ga je naravnost opozoril na izvrševanje verskih dolžnosti.

Tako je postopal tudi s Štefanom. Kako je z jetnikom verskem pogledu, je kmalu spoznal. Vsiljiv ni hotel biti. Tuintam mu je rekel kako besedo o molitvi, trpljenju, sv. zakramentih. Na velikonočno spoved ga je vsako leto opozoril, a ker Štefan ni izrazil želje, da bi se spovedal, ga je pustil pri miru.

Sedaj pa se je bolj resno lotil jetnika. Nekega jutra pred veliko nočjo je po Štefanovi izjavi, da je Bog pozabil nanj, naravnost vprašal:

»Ali ste še sploh katoličan?«

KIPI KRISTUSA KRALJA

Dobili smo novo zalogo izredno lepih kipov Kristusa Kralja, visoki 20, 30, 40, 65 in 85 cm, sedeči in stoječi, za dom, kapelice in cerkve! Oglejte si te kipe v Mariboru v Cirilovi, Koroška 5!

čimprej, najkasneje pa do 10. septembra. Starost najmanj 16 let in najmanj z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva. Hkratu se preišče njih zdravstveno stanje po šolskem zdravniku. Mesečna oskrbina znaša od 75 do 300 din — po premoženjskih in družinskih razmerah prosilca — in se plačuje mesečno vnaprej. Vse ostale podrobnosti se zvedo pri ravnateljstvu šole.

Dekliški krožki! Našla se je pelerina z imenom Domnik Hilda. Lastnica naj piše po njo na naslov: Dekliški krožek Laško.

Obžalovanja vredni slučaj

Preobilni alkohol in izzivanje rodila uboj ter pokolj. Na Brdih pri Slovenjgradcu sta popivala v krčmi: 28 letni hlapec Fr. Čretnik in njegov tovariš Franc Pušnik. Na večer se je pojavil z nožem v roki na pragu gostilne hlapec Franc Slemenšek, znani razgrajač in doma iz Ptuja. Pognal se je proti Čretniku, s katerim sta bila v sporu. Čretnik se je umaknil nožu, nakar je surovina oklofotal Franca Pušnika, ki je pograbil v silobranu žepni nož in z njim smrtno zabodel izzivača. Zabodeni je imel še toliko moči, da se je zavlekel 150 m od krčme, kjer je izdihnil. Istočasno je obkral Čretnik Jurija Šmona, delavca iz Dovž, ki je prišel skupaj s Slemenšekom. V nogo ranjenega so oddali v slovenjgriško bolnišnico. Orožniška patrulja iz Slovenjgradca je odredila prevoz trupla v

mrtvašnico v Šmartno. Hlapca Pušnik in Čretnik sta bila odpeljana v zapor. Žalostna krvava dogodka sta vzbudila po vsej mirni okolici upravičeno ogorčenje radi pijančevanja, ki povzroča skoro vse pokolje in surovosti na deželi.

Iz ljubosumnosti obkral dekleta. V mariborsko bolnišnico so prepeljali z zabođljajem v roko in želođec 23 letno šiviljo Anico Damiš iz Studencev pri Mariboru. Mlado dekletje je nevarno obkral v prepirju in iz ljubosumnosti Viljem Stauber iz Maribora.

V kratkem času dvakrat oškodovan od vlomilca. V našem listu smo že poročali, da je dobil trgovec Anton Štok v Kamnici pri Mariboru nezaželjen nočni obisk pred tremi tedni. Vlomilci so mu odnesli tedaj raznega blaga za dva jurja. Te dni je najbrž isti vlomilec ponovil obisk in je povzročil Štoku 2500 din škode.

Razkrinkan vlomilec. Pri Sv. Barbari v Slov. goricah je bilo odnešenega iz zaklenjenega podstrešja Matildi Knehtl raznega manufakturnega blaga za 2000 din. Orožniki so ugotovili s pomočjo šivilje M. Srdinšek, da je tat 22 letni Pavel Dvoršak iz Ciglencev. Preiskava pri Dvoršaku je razkrila celo zalogo blaga, ki izvira iz raznih drugih tatvin, katere so se dogajale po mariborski okolici in bodo najbrž sedaj pojasnjene.

Zagonetna smrt dveh mladih. V Lipovcu pri Škofji vasi v okolici Celja sta postala žrtvi zagonetne smrti 20 letni posestnikov sin Ivan Vrečko iz Leskovca pri Škofji vasi in 17 letna posestniška hči Hedvika Novak iz Arclina pri Vojniku. Ob treh zjutraj sta odjeknila dva strela, od katerih eden je končal življenje Hedviki, druga krogla pa je zadela Vrečka v desno senice. Ob pol štirih so poklicali na pomoč celjske reševalce. Hedvika je izdihnila kmalu po prihodu reševalcev, ki so naložili v brezupnem stanju Vrečka in ga odpeljali v celjsko bolnišnico, kjer je podlegel poškodbi.

»Kakor se vzame,« je ravnodušno odvrnil Štefan.

»Kako naj to razumem?«

»Tako, da se tega ne sramujem, da sem krščen, a vsega, kar duhovniki učijo, ne morem verovati.«

»Na primer?«

Štefan je nekaj časa mislil.

»Na primer tega, da bi moral hoditi k spovedi. Zakaj?«

»Prvič zato, ker bi vam bilo to v korist,« je mirno odgovoril duhovnik, »drugič...«

»Pustite naštevaje. Taki razgovori me dolgočasijo.«

»Mogoče še tega niste slišali, kar vam hočem povedati!«

»Nočem poslušati. Oprostite mi! Nočem vam oporekati, toda po svoji pameti hočem ravnati.«

»Prav, sinko!« je ljubeznivo odvrnil župnik. »Toda, če me boste kdaj potrebovali, recite nadzorniku. Bog vas blagoslovi!«

Nasmehnil se je in odšel. Štefan se je zamislil. Župnik se mu je dopadel, ker je imel na sebi nekaj, kar je človek moral vzljubiti. Tudi od drugih je samo dobro slišal o njem. Nekoč je eden izmed jetnikov dejal, da se župnik Burke ne boji nikogar in ničesar.

Pole župnika se je tudi kaznilniški protestantski duhovnik Atkins zanimal za Štefana. Tuintam ga je vabil, naj bi se udeležil ob nedeljah evangeličanske službe božje. Fant se je enkrat odzval. Pridiga ga je dolgočasila, zaradi tega drugič ni šel.

mi krožniki kar posut in vsa mesta, ki ležijo ob njem do morja, so na ta način zvedela za gostijo, ki jo je kralj priredil svojim vojakom.

Vellkopotezni načrt

V vasi Magnetu na Francoskem bodo napravili letos zanimiv poskus. Poskusiti hočejo, kako se bo obnesla izrečno poljedelska občina, če jo popolnoma elektrificirajo. V vse kmečke hiše bodo vgradili, oziroma že postavljajo najnovejše električne aparate. Kmetice bodo molze z elektriko, z elektriko bodo izdelovale maslo in kuhale. Po poljih bodo vozili električni plugi in kmetje se bodo zvečer grelj ob električnih pečeh. Prijetno je pri tem poskusu to, da dobe kmetje vse električne priprave in tok zastoj, vsaj za to poskusno leto. Skupina

Kaj je zavedlo mlada človeka v obupno dejanje, ni prav pojasnjeno.

Glavni strahovalci Savinjske doline pod ključem. V par številkah našega lista smo poročali o vlomih ter tatvinah, ki so si podajale roke po Savinjski dolini v zadnjem času in so bili ljudje v neprestanem strahu, da ne bodo deležni nezaželjenih obiskov. Orožniki so bili pridno na delu in jim je uspelo, da so spravili na varno glavne krivce razburjenja po imoviti Savinjski dolini. Aretiran je bil Franc Mesarič iz Hristovice pri Poljčanah. 27 letnemu tolovaju so dokazali deset vlomov in tatvin, katere je že tudi priznal. Dalje je padel orožnikom v roke Albin Košak iz Griž, kateri je zagrešil 12 vlomnih tatvin. Tretji tolovaj s 15 vlemi in tatvinami na vesti je Viktor Avčner iz Laške vasi pri Štorah. Oblast še zasleduje par predkaznovanih ter spretno se izmikajočih zločincev, ki bodo pa tudi danes ali jutri za zapahi ječe. Z zgoraj omenjenimi aretacijami upajo, da so zajeli onega, kateri ima na česti dvojni roparski umor gostilničarja Antona Ocvirka in njegove žene Rozalije v Medlogu pri Celju.

Strahovalec Poljanske doline na delu. Poljanska dolina na Gorenjskem je imela tri leta mir pred proslulim vlomilcem Jožefom Bradeško, ki se je zopet pojavil z vlemi in s tatvino gotovine ter dragočnosti. V kratkem času je zagrešil več vlomov in oškodoval razne posestnike za 10 tisoč dinarjev v gotovem denarju ter pokradenih urah in verižicah.

Izpred sodišča

Tata koles je spravilo trčenje pred sodišče in v zapor. Filip Jug, 38 letni ključavničarski pomočnik s Pobrežja pri Mariboru, je trčil 11. aprila pri vožnji na kolesu na mariborskem mostu ob drugega kolesarja. Stražnik, ki uravnava na mostu promet, je hotel v zadevi posredovati, Jug pa je pustil kolo na mestu ter pobegnul peš. Radi pobega so ga prijeli in dognali, da je

Obiščite celjsko razstavo

od 29. julija do 6. avgusta 1939 v celjski mesni osnovni šoli

Zanimala Vas bo okusno opremljena razstava trgovine, obrti, industrije, filatelistov, rejcev malih živali itd. — Razstava bo poučna. Noben kmetovalec naj ne zamudi prilike, da si ogleda moderne poljedelske stroje ter se pouči o uporabi preizkušanih umetnih gnojil in krmil za živino. — Velik zabaven park! Sodeluje vojaška godba! — V nedeljo, 30. julija, koncert Trboveljskih Slavčkov! — Polovična vožnja na železnici! 1212

ukradel Jug kolo Adolfu Pesku pred Gračnerjevo gostilno na Frankopanovi cesti. Dokazali so mu tudi, da je bil on tisti, ki se je zaletel 7. aprila v Brezju s kolesom v neko kolesarko in je pustil kolo na cesti ter zbežal, ker je bilo tudi dotično kolo ukradeno. Juga so obsodili v minulem tednu v Mariboru radi tatvine koles na 18 mesecev težke ječe.

Ostro kaznovana podivjanost. 16. aprila je bil v Grajenščaku pri Ptujju v vinotoču ubit posestniški sin Ivan Hrenko. Cela družba pivcev se je zagnala v Hrenka, kakor hitro ga je zagledala, ker je bil Franc Šešerko nanj jezen radi neke klofute. Napadeni je bežal pred napadalci, v bližnjem sadonosniku so ga dohiteli in ubili z ročicami. Radi uboja so bili v preteklem tednu v Mariboru obsojeni: 27 letni krojač Franc Šešerko iz Grajenščaka na pet let robije, posestniški sin Jožef Kolarič iz Grajenščaka na dve leti strogega zopora, 21 letni posestniški sin Anton Jakolič iz Krčevine na tri leta strogega zopora in 27 letni delavec Jožef Erjavec iz Grajene na tri leta robije. Torej za en uboj stroga kaznen skupno 13 let!

Slovenska Krajina

Nova avtobusna zveza. Te dni dobimo avtobusni promet med Soboto-Gornjo Lendavo in med

Soboto-Dolnjo Lendavo. Vse to je prav in lepo in smo hvaležni poštneemu ravnateljstvu za to prepotrebno zvezo. Samo Bog varuj, da bi vozil avtobus po voznem redu, kakor je objavljen v našem krajevnem časopisju. Že malo prezgodaj odhaja avtobus iz Gornje Lendave, saj bi bilo dovolj, če bi avtobus prišel po osmi uri v Soboto. Moramo namreč upoštevati, da bodo nekateri kraji imeli daleč do avtobusne postaje in bo nerodno posebno pozimi. Nazaj bo šel avtobus šele malo pred četrto uro. Ni prav tako. Človek bo opravil v Soboti že dopoldne, nekateri že do desetih, in bo v Soboti čakal avtobus do štirih, zato da bo prišel domov šele pozno zvečer v temi, posebno pozimi. Zakaj ne bi šel avtobus nazaj že okrog poldne? Ne vemo, kako lepo zvezo bo imel avtobus z vlakom za Maribor in Ljubljano, ko pa gre vlak iz Murske Sobote šele ob pol enajstih in od Ormoža dalje je treba porabiti brzovlak, če hoče imeti dobro zvezo. Verujte, da se bo ta avtobus slabo obnesel s takim voznim redom. — Še slabše je z zvezo z Dolnjo Lendavo. Že ob 5.45 bo avtobus odhajal v Lendavo in po postanku desetih minut se avtobus vrne in s tem je vse končano. Smešno naravnost! Tega avtobusa se pa ja nihče ne bo posluževal. Saj se ga tudi ne more. Ali mislite, da bodo ljudje hodili v Lendavo gledat na uro ali v Soboto spat? Kakor bi iz voznega reda skte-pali, je tudi ta avtobus namenjen za ljudi od Lendave proti Soboti, ker v Lendavi ne bo nič čakal. Zakaj pa potem ne bi imeli ponoči avtobusa v Lendavi? Avtobus bi naj pripeljal ljudje v Soboto ob pol osmih in bi šel takoj nazaj in bi bil ob pol devetih v Lendavi in bi se opoldne vrnil v Soboto in od tod odpeljal vse — tudi dijake — malo čez eno. Ali ne bi bilo tako prav? Dijaki bi tudi lahko počakali do dveh in bi šel avtobus iz Lendave šele okrog ene ure. Ali imajo dijaki tudi na avtobusih znižano voznino? Sicer se ne bo noben dijak vozil. Takoj spremenite vozni red in res ni imel vpogleda v naše razmere dotični, ki je ta vozni red sestavil. Ali pa bosta imela oba avtobusa deficit in bosta ukinjena. Potem pa bo začel voziti privatni avtobus, ki bo imel boljši vozni red in bo najbrž tudi cenejši.

francoskih elektrarn finansira ta velikopotezni načrt. Če poskus uspe, si vsak občan Magneta lahko kupi električne aparate za tržno ceno. Če ne uspe, jih lahko vrne, ne da bi mu bilo treba kaj plačati.

Čaj zoper opekline

Neki indijski zdravnik iz Kalkute poroča o dobrih uspehih pri obravnavi opeklin in ožgalin s čajnimi obkladki. Njegov predpis se glasi, da je treba za kavino žlico čaja pustiti deset minut v skodeli vrele vode, nato je treba obkladek namočiti v ta izvleček. Obkladek ne snamemo, temveč ga vedno znova pomočimo s čajem, čim se posuši. Na ta način je mogoče ozdraviti celo obsežne opekline tretje stopnje. Učinkovita snov v čaju bo česlovina.

Sicer pa se je Štefanu zdelo, da ne potrebuje vere, ker je v znanstvenih knjigah našel vse, kar ga je trenutno zanimalo. Učenje mu je prineslo zadovoljnost in z neko trmasto vdanostjo je prenašal svojo usodo. Toda nenadoma je bilo konec vdanosti.

Nekega dne ga je Griskas med sprehajanjem po dvorišču tiho prašal.

»Ali si že slišal novico?«

»Kako novico?«

»No, novico o Nini?«

»Kaj je z njo? Ali je izvršila samomor?« je nemirno vprašal.

Griskas se je zasmeljal.

»Pomiloščena je.«

»Pomiloščena?«

»Seveda. Ali morda ne veš, kaj pomeni ta beseda?«

»O, vem. Le tega ne razumem, kako so jo mogli pomilostiti.«

»Kakor tebe rešiti vislic,« je posmehljivo odvrnil Griskas. »Ni hotela jesti in je zaradi tega zbolela. Njen odvetnik je nato zahteval, naj jo zdravnik preišče in ta je ugotovil, da je jetična ter na odvetnikovo željo izjavil, da bo tekom enega leta po njej, če je ne izpustijo. Nato je nastal jok in stok, dokler je predsednik ni pomilostil. No, kaj rečeš k temu?«

Štefan je molčal. Zdelo se mu je, da se nebo ruši nad njegovo glavo. Nina je prosta, a on mora plesneti v zaporu, četudi je popolnoma nedolžen. Na svetu ni pravice.

21.

Alojzija je sedela v delovni sobi zavoda sv. Filomene in glasno brala Štefanovo pismo. Okrog nje so bile zbrane starke in bolnice. Vse so napeto poslušale.

»Odkar je Nina oproščena, me nič ne veseli. Vi pravite, naj zaupam v Boga, češ da bo on odkril mojo nedolžnost in me rešil. Toda jaz že nad tri leta čakam in Bog mi ni pomagal.«

Če bi bila kaka oblast, ki bi se brigala za Štefana Kmicica, potem ne bi dopustila, da bi bila Nina Mateskas prosta, jaz pa zaprt. Zaradi tega mi niti ne pišite o Bogu.

Sedaj sem se začel pečati s pesnitvami. Rad prebiram zlasti žalostne pesmi. Ali mi ne bi hoteli pojasniti, zakaj so pesniki večji del žalostni? Če bi sedeli v ječi, bi razumel njihovo žalost, a sedaj je ne razumem, ker živijo v svetu in lahko storijo, kar se jim vzljubi. In vendar so žalostni. Ali je morda svet tako hudoben?

Kmalu bomo dobili novega ravnatelja. Pravijo, da je dober človek. Dosedaj je vodil neko manjšo jetnišnico. Tam je izvršil velike spremembe, med drugim tudi to, da jetnikom ne brijejo glav...«

Ko je Alojzija končala s čitanjem, je v sobi zavladala popolna tihoča, kakor vedno, če so ženske hotele kako stvar pretuhtati.

(Dalje sledi)